

Розглянуто та рекомендовано до реалізації
рішенням педагогічної ради Одеського приватного закладу освіти

«Тіква – Ор Самеах»

(протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.)

РЕЦЕНЗІЯ

**на програму курсів підвищення кваліфікації
педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти
«ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПІДЛІТКА В ОСВІТНЬОМУ
ПРОЦЕСІ: ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ
І ТРАВМА-ІНФОРМОВАНИЙ ПІДХІД»**

Розробник програми: Колесниченко Юрій Леонтійович

Сучасний освітній процес у закладах загальної середньої освіти, зокрема в Одеському приватному закладі освіти «Тіква – Ор Самеах», відбувається в умовах тривалої воєнної небезпеки, вимушених переміщень і накопиченого психоемоційного напруження здобувачів освіти. Значна частина учнів, у тому числі вихованці пансіону, мають досвід травматичних подій, що безпосередньо позначається на їхній навчальній мотивації, здатності концентрувати увагу, вибудовувати довірливі стосунки з педагогами та однолітками. За цих умов заклад потребує педагогічних працівників, які володіють не лише предметною методикою, а й системним інструментарієм подолання освітніх втрат і травма-інформованого супроводу підлітків.

Рецензована програма курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти «Психологічний супровід підлітка в освітньому процесі: подолання освітніх втрат і травма-інформований підхід» розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної

середньої освіти, які здійснюватимуть освітній процес у другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання), за темою «Навчання в умовах викликів: інструменти подолання освітніх втрат і підтримки учасників освітнього процесу» (наказ Міністерства освіти і науки України від 28.10.2025 № 1415), і повністю відповідає її обсягу — 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС), напряму підвищення кваліфікації та вимогам чинного законодавства у сфері підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Аналіз мети, цільової групи, переліку компетентностей та очікуваних результатів навчання засвідчує системний і внутрішньо узгоджений характер програми. Мета — удосконалення професійних компетентностей педагогів для ефективної організації освітнього процесу з урахуванням освітніх втрат учнів і травма-інформованого підходу — послідовно розкривається через сім конкретних завдань і корелює з переліком компетентностей, визначених відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225): предметно-методичної, психологічної, емоційно-етичної, здоров'язбережувальної та оцінювально-аналітичної. Це особливо цінно для педагогічного колективу закладу, оскільки дає змогу поєднати підвищення фахової майстерності вчителя-предметника з формуванням практичних навичок психосоціальної підтримки учнів.

Заслуговує на позитивну оцінку логічна побудова змісту програми. Модуль 1 «Системна робота щодо подолання освітніх втрат як передумова рівного доступу до освіти» послідовно розкриває типологію освітніх втрат, інструменти їх діагностування та стратегії відновлення навчальної мотивації, спираючись на теорію самодетермінації та концепцію «мислення росту». Модуль 2 «Безпечне освітнє середовище: інтеграція психосоціальних практик і підходів, чутливих до травми» логічно продовжує модуль 1 і озброює педагога розумінням концепції «вікна толерантності», алгоритмом першої

психологічної допомоги та практичними техніками створення безпечного психологічного клімату класу. Важливою перевагою програми є те, що її змістове наповнення розроблене та апробоване автором на основі власного практичного досвіду роботи завідувачем пансіону для підлітків в умовах воєнного часу, що підтверджує практико-орієнтований і реалістичний характер запропонованого інструментарію.

Особливості реалізації програми — дистанційна форма з використанням онлайн-платформи, уніфікована структура тем (від теоретичної частини через практичне завдання з рубрикою оцінювання до самостійної роботи), наскрізна система навігації через путівник курсу — забезпечують цілісне й самостійне засвоєння матеріалу слухачами та відповідають технічним можливостям закладу. Практико-орієнтовані види роботи (аналіз кейсів, моделювання ситуацій, розроблення індивідуальної освітньої траєкторії) становлять 53% навчального часу, що перевищує встановлену нормативну частку та підсилює прикладну цінність курсу.

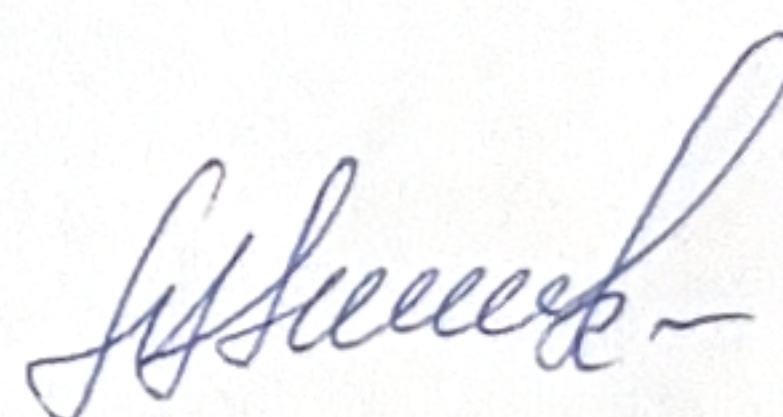
Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації побудовані на компетентнісному підході й поєднують проміжне оцінювання (тестування з прохідним порогом 70% після кожного модуля, практичні та самостійні завдання з рубриками) і залікове оцінювання у формі підсумкового інтеграційного проекту «Комплексний план психосоціальної підтримки учня/класу». Така система є прозорою, відповідає меті й очікуваним результатам навчання та дає змогу об'єктивно оцінити рівень сформованості визначених компетентностей.

Список рекомендованої літератури сформовано відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015, охоплює актуальні нормативно-правові акти та наукові й практичні джерела останніх років, не містить джерел, опублікованих російською мовою або на тимчасово окупованих територіях, що відповідає вимогам до академічної доброчесності.

Таким чином, аналіз і змістова спрямованість програми курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти «Психологічний супровід підлітка в освітньому процесі: подолання освітніх втрат і травма-інформований підхід» засвідчують послідовність і внутрішню узгодженість професійної підготовки педагогічних працівників. Її логіка простежується від формування психолого-педагогічного підґрунтя до опанування конкретних технологій і методів професійної діяльності педагога з подолання освітніх втрат, що сприяє інтеграції знань і безпосередньо відповідає потребам педагогічного колективу закладу.

Зміст і структурна побудова програми відповідають сучасним вимогам законодавства у сфері підвищення кваліфікації педагогічних працівників та освітнім потребам Одеського приватного закладу освіти «Тіква – Ор Самеах». Вважаємо за доцільне рекомендувати програму курсів підвищення кваліфікації «Психологічний супровід підлітка в освітньому процесі: подолання освітніх втрат і травма-інформований підхід» до реалізації в освітньому процесі педагогічних працівників закладу, що узгоджується з рішенням педагогічної ради закладу (протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.).

Директор
Одеського приватного закладу освіти
«Тіква – Ор Самеах»

 Лілія КАЛІНЧУК

